

SPODZIEWANY WZROST ZNACZENIA OZE - ZAGADNIENIA ENERGETYCZNE

dr inż. Grzegorz Barzyk
Rzecznik energetyczny SEP
e-mail: barzyk@ps.pl

1. Wstęp

Wzrost zastosowania odnawialnych źródeł energii (OZE) jest zagadnieniem ściśle związanym z możliwościami praktycznego ich wykorzystania. To z kolei dla źródeł, których idea działania oparta jest o „przemysłową” produkcję energii elektrycznej związane jest z możliwościami przyłączenia oraz dystrybucji wyprodukowanej energii przez dostępne systemy energetyczne (SE).

Obszar województwa zachodniopomorskiego, powszechnie uznawany jako bardzo korzystny dla rozwoju OZE charakteryzuje jednak stosunkowo niewielka ilość linii energetycznych zdolnych do przyjęcia oraz dalszej dystrybucji produkowanej energii elektrycznej.

2. Rozwój systemu energetycznego

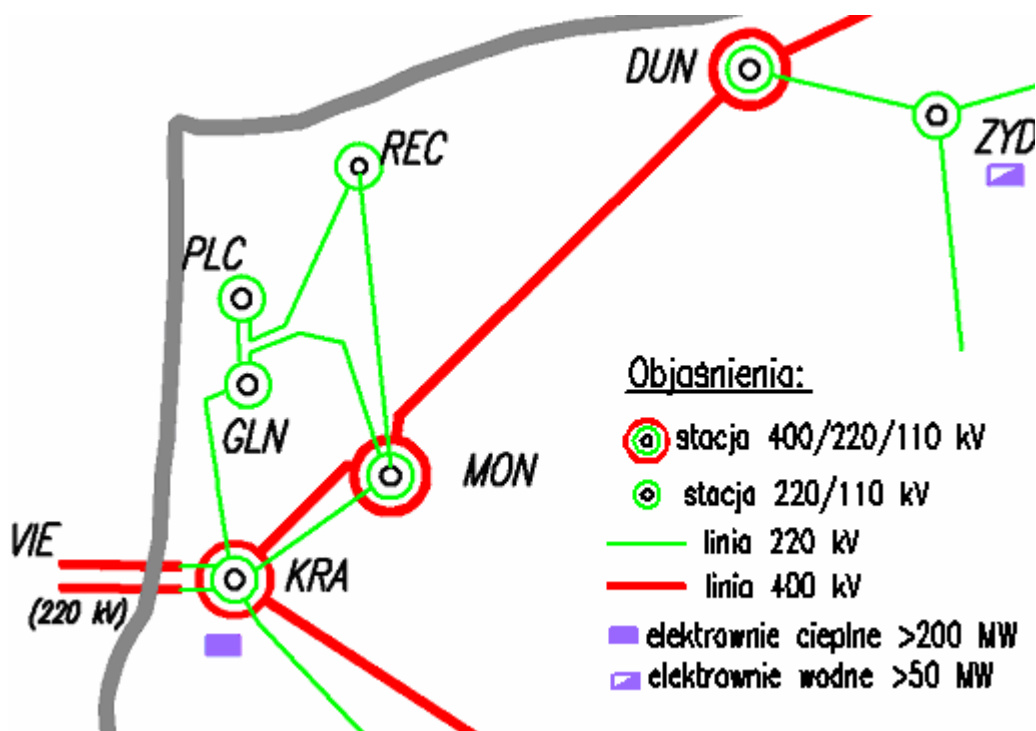
Biorąc pod uwagę założony, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dn. 9 grudnia 2004r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii, wzrost znaczenia OZE, należy przyjąć, iż głównie, istotne mocowo źródła (rzędu co najmniej megawatów) będą w najbliższym czasie wspierane przez zarówno administrację publiczną, jak i instytucje finansowe.

Na tym tle należy zauważyć, że napływające w ramach tzw. repoweringu stare, wysłużone źródła OZE, w tym małe elektrownie wiatrowe w szczególności, ze względu na reprezentowaną przez siebie wielkość mocy zainstalowanej stanowią dotychczas i raczej stanowią element pomijalny (a często także niepożądany).

Jak wykazuje praktyka, dla mocy przekraczających kilka megawatów jedynie system wysokich oraz najwyższych napięć jest tym, który może uczestniczyć w bezpośrednim przyjęciu oraz dalszej dystrybucji wprowadzanej energii elektrycznej.

Niestety, stniejąca sieć energetyczna województwa zachodniopomorskiego, zarówno pod kątem topologii jak i stanu technicznego systemu wysokich i najwyższych napięć, nie jest zdolna do realizacji przyłączeń w zakresie oczekiwanym przez potencjalnych inwestorów.

Odpowiedzią na spodziewane zmiany ma być przygotowany do realizacji program rozwoju SE (do 2010 roku). Ma on za zadanie dokonać kilku istotnych zmian. Wyrys tego planu w obrębie województwa zachodniopomorskiego przedstawiono na rys.1.

Rys. 1. Planowany układ SE WN i NN po planowanej rozbudowie

Jak można stwierdzić po analizie rys. 1, przygotowana modernizacja układu napięć poziomu 220 kV (w obrębie województwa), w stosunku do stanu obecnego, zakłada istotny wzrost znaczenia jedynie węzła Reclaw. Realizacja połączenia z węzłem Police oraz zmiana poziomu napięcia transmisji na linii MON-REC (z obecnych 110kV), stanowi o sporej poprawie zarówno warunków napięciowych, jak i stabilności tego węzła.

Zwraca się ponadto uwagę że oprócz w/w zmian przygotowywane są również zmiany w obrębie sieci WN 110kV.

W praktyce, przełoży się to na około dwu- trzykrotne zwiększenie zdolności przyłączeniowych w obrębie zachodniopomorskiego wybrzeża, a to z pewnością przyczyni się do wzrostu zainteresowania (oraz faktycznej realizacji przedsięwzięć) potencjalnych inwestorów!

W tym miejscu można również przypomnieć, że w świetle przygotowanych planów rozwoju (?) SE w latach 2008 – 2010, w elektrociepłowni Dolna Odra, nastąpić ma wycofanie bloków 3,4,5 oraz 6. W efekcie spowoduje to, że w 2010 roku w elektrowni tej mają pracować zaledwie 4 generatory: jeden na 110 kV, jeden na 220 kV oraz dwa na 400 kV.

Tak niski poziom produkcji w elektrociepłowni Dolna Odra mieć będzie bardzo duży wpływ na warunki obciążeniowe i napięciowe pracy sieci w północnej części KSE, w szczególności dawnego województwa szczecińskiego.

W tym samym czasie wg PSE, liczyć się należy z istotnym zwiększeniem udziału w bilansie energetycznym energii elektrycznej wyprodukowanej w planowanych do przyłączenia farmach wiatrowych.

Wg tych szacunków, spodziewać się należy, iż do 2010 roku z aktualnie istniejących 60MW mocy zainstalowanej energetyka wiatrowa może rozrosnąć się do ok. 1770 MW (aktualnie uzgodnione przez PSE Operator SA warunki przyłączenia farm wiatrowych). Omówione wcześniej zmiany SE mogą i powinny sprawić, że spora część tej liczby „związana” będzie z województwem zachodniopomorskim

3. Zmiany w Prawie Energetycznym

O zmianach w nastawieniu i podejściu do kwestii nowych przyłączy świadczyć mogą również wprowadzone ostatnimi czasy nowelizacje przepisów Prawa Energetycznego.

Warto tu bowiem przypomnieć i przytoczyć, że w podstawowej dla energetyków Ustawie zapisano:

(Art. 7 ust. 8.1) „...za przyłączenie do sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej gazowej wysokich ciśnień oraz do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się na podstawie *jednej czwartej rzeczywistych nakładów* poniesionych na realizację przyłączenia...”

Natomiast zgodnie z Art. 7 ust 8.3. tejże Ustawy, „...za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej nie wyższej niż 5 MW oraz źródeł energii wytwarzających energię elektryczną w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła o mocy elektrycznej nie wyższej niż 5 MW i projektowanej średniorocznej sprawności przemiany ogółem nie niższej niż 70%, za których przyłączenie pobiera się *połowę opłaty* ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów...”

Pewnym zabezpieczeniem Operatora sieci są zapisy Art. 7 ust. 9 wspomnianego Dokumentu, mówiące, że „...w przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, a Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, nie zgłosi zastrzeżeń do odmowy, za przyłączenie do sieci przedsiębiorstwo to może pobrać opłatę w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie w umowie o przyłączenie; przepisu ust. 8 nie stosuje się...”

Należy również dodać, że w myśl art. 3 ustawy zmieniającej z dnia 4 marca 2005 r., do dnia 31 grudnia 2010 r. opłatę za przyłączenie, o której mowa w art. 7 ust. 8 Ustawy, **w odniesieniu do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej wyższej niż 5 MW**, pobiera się w wysokości jednej drugiej obliczonej opłaty.

Powyższe zapisy wydają się być dla Inwestorów dobrą podstawą do podejmowania dalszych działań zarówno w kwestii zmian legislacyjnych, jak i podejmowanych działań inwestycyjnych.

4. Literatura

1. Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej. PSE Operator SA , 1.01.2005 r.
2. Prawo Energetyczne Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r, Stan prawny na dzień 10 października 2005
3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 20 grudnia 2004r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, ruchu i eksploatacji sieci (Dz.U. Nr 2 poz. 6 z 2005 r.)

Renewable sources growth – Energetically issues

Nowadays in Poland there is rapidly growth of renewable sources expected. Several issues are involved with it. One of the most important is currently and future state of a grid. In a paper Author shown proposals of National Operator of the Grid and its influence to North West part of Poland. Some other issues were presented incl. last changes of polish energetically Law.

Ph.D. Eng Grzegorz Barzyk – Advisor and expert in a field of wind turbines
e-mail: barzyk@ps.pl